Alg?lanan Sosyal Yetkinlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Alg?lanan Sosyal Yetkinlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16831

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Alg?lanan Sosyal Yetkinlik Ölçe?i, bireylerin sosyal ortamlar ve ki?ileraras? ili?kiler ba?lam?nda kendi yeterliliklerini ve becerilerini ne düzeyde alg?lad?klar?n? ölçmek amac?yla Türkçeye uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, Sar?çam, Ak?n, Ak?n ve Çardak (2013) taraf?ndan yürütülen kapsaml? bir geçerlik ve güvenirlik çal??mas? sonucunda Türk kültürüne kazand?r?lm??t?r.

Bu ölçek, sosyal yeterlili?in öznel de?erlendirmesini sa?layarak, bireylerin sosyal kayg?, özyeterlilik ve genel psikolojik uyum düzeyleri aras?ndaki ili?kilerin incelenmesine olanak tan?r. Ölçe?in derecelendirilmesi, kat?l?mc?lar?n alg?lar?n? be?li Likert tipinde ifade etmelerine dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal yetkinlik, alg?lanan yeterlilik, ölçme arac?, psikometri, uyarlama, geçerlik, güvenirlik, Hakan Sar?çam.

Yazarlar

Hakan Sar?çam, Ay?egül Ak?n, Ümran Ak?n, Murat Çardak.

Amaç

Alg?lanan Sosyal Yetkinlik Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin sosyal etkile?imlerde kendilerini ne kadar ba?ar?l?, yeterli ve rahat hissettiklerini belirleyen **sosyal yetkinlik** alg?lar?n? objektif ve sistematik bir biçimde ölçmektir. Ölçek, orijinal formunun psikometrik özelliklerini Türk örnekleminde koruyup korumad???n? tespit etmek amac?yla uyarlanm??t?r.

Bu uyarlama çal??mas? (2013), Türk psikoloji ve e?itim ara?t?rmalar?na, bireylerin sosyal i?levselliklerini ve ki?ileraras? ili?kilerdeki performans beklentilerini de?erlendirebilecekleri güvenilir ve geçerli bir araç sunmay? amaçlam??t?r. Elde edilen veriler, sosyal beceri e?itimlerinin etkinli?ini de?erlendirmede veya sosyal uyum sorunlar?n?n te?hisinde kullan?labilir.

Yap?

Ölçek, bireyin sosyal ortamlarda etkin bir ?ekilde davranma, olumlu ili?kiler kurma ve sosyal zorluklarla ba?a ç?kma kapasitesine dair sahip oldu?u öznel yarg?lar? ifade eden **Alg?lanan Sosyal Yetkinlik** (Perceived Social Competence) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bili?sel ve davran??sal bile?enleri içerir.

Alg?lanan sosyal yetkinlik, yaln?zca ki?inin sahip oldu?u sosyal becerileri de?il, ayn? zamanda bu

ARABPSYCHOLOGY.COM

becerileri kullanabilece?ine dair inanc?n? (sosyal özyeterlilik) da kapsar. Yüksek sosyal yetkinlik alg?s?, genellikle daha az sosyal kayg?, daha yüksek özsayg? ve daha iyi ya?am doyumu ile ili?kilidir.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçeye uyarlanmas? sürecinde, yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla detayl? analizler gerçekle?tirilmi?tir. Geçerlik çal??malar?, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini kan?tlamay? içerir. Uyarlama çal??malar?nda genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?u gösterilir.

Ayr?ca, **kapsam geçerli?i** için uzman görü?lerine ba?vurulmu? ve ölçüt ba??ml? geçerlik kapsam?nda, sosyal yetkinlikle teorik olarak ili?kili oldu?u bilinen di?er ölçeklerle korelasyon analizleri yap?larak ölçe?in e? zamanl? geçerli?i incelenmi?tir.

Güvenirlik

Alg?lanan Sosyal Yetkinlik Ölçe?i'nin güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?lar? hesaplanarak gerçekle?tirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Sar?çam ve arkada?lar?, Cronbach Alfa katsay?s?n? hesaplayarak ölçe?in güvenilirli?ini rapor etmi?lerdir.

Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçe?in maddelerinin homojen oldu?unu ve ölçme hatas?n?n dü?ük oldu?unu i?aret eder. Ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? test etmek amac?yla ise test-tekrar test güvenirlik analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktad?r; bu, ölçek sonuçlar?n?n k?sa bir zaman aral???nda tutarl? kald???n? gösterir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in yap?sal uygunlu?unu do?rulamak için faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu ve her bir maddenin hangi faktöre yüklendi?ini belirlemeyi amaçlam??t?r.

E?er orijinal ölçek çok boyutlu bir yap?ya sahipse, yap?lan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?n?n, Türk örnekleminde de bu çok boyutlu yap?y? destekledi?i ve kabul edilebilir uyum indeksleri sundu?u rapor edilmi?tir. Bu, ölçe?in kültürel adaptasyonunun ba?ar?l? oldu?unu gösterir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama ve Geli?tirme

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme (Örne?in: 1=Hiç uymuyor, 5=Tamamen uyuyor)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ergenler ve Genç Yeti?kinler

Ya? Grubu: Genellikle 14 ya? ve üzeri (Yüksekö?retim ö?rencileri üzerinde geçerlik çal??mas? yap?lm??t?r.)

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, üniversite ö?rencileri örneklemi üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireylerin kendi sosyal yetkinlik alg?lar?n? de?erlendirdi?i, öz bildirime dayal? bir envanterdir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal özyeterlilik, psikolojik test, adaptasyon, öz bildirim, Hakan Sar?çam, psikometrik özellikler.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Hakan Sar?çam

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: hakansaricam@gmail.com (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Makalede belirtilen akademik kurumlar.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2013 (Uyarlama çal??mas?n?n yay?nland??? y?l).

Kullan?m ?zinleri ve Ücret: Ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullan?lmas? için sorumlu yazar (Hakan Sar?çam) ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Kullan?m ?artlar? ve olas? ücretler, kullan?m amac?na göre yazar taraf?ndan belirlenebilir.

Referanslar

ARABPSYCHOLOGY.COM

Sar?çam, H., Ak?n, A., Ak?n, Ü., Çardak, M., (2013). Alg?lanan Sosyal Yetkinlik Ölçe?inin Türkçeye Uyarlanmas?: Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?, *International Journal of Social Science*, 6(3), 591-600.

Makalenin orijinal tam metnine ve detayl? psikometrik raporlara a?a??daki ba?lant?lardan ula??labilir:

Makale Ba?lant?s?: jasstudies.com

Orijinal PDF, buradan indirilebilir: algilanan-sosyal-yetkinlik-olcegi-toad.pdf

Alg?lanan Sosyal Yetkinlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesine ve puanlama yönergelerine eri?im sa?lamak için yukar?da belirtilen akademik referans makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM